

Turistický magazín / Magazyn turystyczny

OPEN!

Czechia

ročník 3 / rocznik 3, apríl/kwiecień – jún/czerwiec 2012

ZDARMA
GRATIS

Konečně jar!

Nareszcie wiosna!

www.kampocesku.cz
www.openczechia.eu
www.travel-eye.eu

Milí čitatelia,

máme tu opäť jar, asi najkrajšie obdobie roka. Pozorovať premenu prírody od holých stromov cez vyrostajúce pupene po upokojujúcu zeleň je každý rok fascinujúce. Napriek tomu, že sa toto divadlo každý rok opakuje, nikdy sa vám nezunuje – rovnako ako Česká republika, ktorá vám ponúka nespočetné množstvo príležitostí, ako stráviť jarne dni.

Prípravili sme pre vás pestrú ponuku miest lákajúcich na návštevu. Každý si môže vybrať podľa svojej chuti. Máte radi históriu? Potom je tu pre vás pražská Loreta, hrad Český Šternberk alebo napríklad Múzeum Jindřichohradecká. Radi by ste navštívili kúpele, poprechádzali sa po meste alebo sa prešli na bicykli? To všetko a o mnoho viac vám ponúkne v našom jarnom vydaní.

A pamätajte, na návštevu jarného Česka jeden deň nestačí.

Drodzy Czytelnicy,

znów mamy wiosnę, chyba najpiękniejszą porę roku. Obserwacja przemiany przyrody od nagich drzew, przez rozwijające się pąki, po uspokajającą zielen, jest jak co roku fascynująca. Choć ten spektakl powtarza się rokrocznie, to nigdy nie nudzi – tak jak Republika Czeska, która ma Wam do zaoferowania bez liku możliwości na spędzenie wiosennych dni.

Przygotowaliśmy dla Was zróżnicowaną ofertę miejsc zachęcających do odwiedzin. Każdy znajdzie tu coś dla siebie. Lubicie historię? Spodoba się Wam praska Loreta, zamek Český Šternberk czy Muzeum Regionu Jindřichův Hradec. Chcecie odwiedzić uzdrowisko, przespacerować się po mieście lub pojeździć na rowerze? Wszystkie te atrakcje, i wiele innych, proponujemy Wam w wiosennym wydaniu.

Pamiętajcie o tym, że na odwiedzenie wiosennych Czech jeden dzień nie wystarczy.

Jolana Uhlířová

Walczący z przywarami	2	
Kto zabił Pierinę?	2	
Maliar a zberateľ	3	
Operácia Anthropoid	3	
Zamek Troja	4	
Klasztor na Strahovie	4	
Loreta Praga	5	
Falzá, nepravdy a podvody	6	
Kompleks obiektów ludowych Vysočina	7	
Prusowie byli silniejsi	7	
Nowości z regionu Českolipsko	8	
Kolarstvo i rolki	8	
Muzeum Miejskiego w Mimoniu	9	
Morderca z Brzezinki	10	
Kat z Lidic	10	
Niekończąca się pielgrzymka wiary	11	
Odwiedź browar Radegast	12	
Putovanie jindřichohradecké veselé a poučné	13	
10 powodów do odwiedzenia Moraw	14	
Dzien z przewodnikiem	15	
Na króla, matko, na króla...	16	

Turistický magazín/Magazyn turystyczny
OPEN Czechia
 apríl/kwiecień – jún/czerwiec 2012

vydáva/wydaje: KAM po Česku, o. s.
 adresa/adres: Kubelíkova 30, 130 00, Praha 3
 tel.: +420 222 944 816-17; fax: +420 226 015 033
 e-mail: redakce@kamposcesku.cz
 www.openczechia.eu

The publisher is not responsible for the contents
 of adverts and PR articles.

šéfredaktor/redaktor naczelny: Luděk Sládek
 Jolana Uhlířová (uhlirova@kamposcesku.cz)
 Marcela Kohoutová (kohoutova@kamposcesku.cz)
 Jana Přichystalová (prichystalova@kamposcesku.cz)
 Jaromír Kohout (kohout@kamposcesku.cz)
 Zdena Kubátová (kubatova@kamposcesku.cz)
 grafický návrh a spracovanie/opracowanie graficzne: Petr Šámal
 preklad/tłumaczenie: NVF translate, v.o.s.
 registrované/zarejestrowane: MK ČR E 19800, ISSN 1804-6304
 web: Ondra Huška (huska@kamposcesku.cz)
 tlač/druk: KAVKA PRINT a.s.
 foto na titulnej strane/fotografia na stronie tytułowej:
 Jana Siglová

Geniusz wszech czasów

1452 – 15. 4. urodził się Leonardo da Vinci. Na tego mistrza krótki tekst to za mało. Był on znanym malarzem, rzeźbiarzem, architektem, przyrodnikiem, muzykiem, pisarzem, wynalazcą i konstruktorem. Wiele dzisiejszych urządzeń bazuje na jego pomysłach, np. spadochron, rower, przekładnia wielostopniowa, helikopter (śruba powietrzna), wykorzystanie energii wodnej...

Prima aprilis!

XVII w. – chyba każdy lubi żartować z innych. Wyjątkiem nie byli nasi przodkowie, którzy 1. 4. zaczęli obchodzić prima aprilis. Dzień żartów do Czech przywędrował z zagranicy, jednak szybko się przyjął i pierwszy raz udokumentowano go już pod koniec XVII w. Dlaczego ludzie na dowcipy wybrali akurat ten dzień? Nie wiadomo, ale być może ich nastrój wiązał się z początkiem wiosny.

Azot, Botanika, Co mi zrobisz

1791 – 27. 4. urodził się Samuel Morse. Był on nie tylko wynalazcą, ale też rzeźbiarzem i malarzem. Budowę pierwszego prototypu telegrafu, który działał na krótkie odległości, skończył w 1836 roku. Po udoskonaleniu, urządzenie rejestrowało wiadomości nawet na dziesięć mil. W 1838 roku Morse zmienił kod telegraficzny, który od tego dnia jest znany jako alfabet Morse'a.

Maszyna śmierci

1792 – 25. 4. swą premierę miała gilotyna. Pierwszą ofiarą tego narzędzia egzekucji był rozbójnik Nicolas Jacques Pelletier, później wynalazek dr. Guillotina i dr. Louisa stał się symbolem terroru rewolucji francuskiej. Gilotyna ścięła 2 koronowane głowy - króla Ludwika XVI i jego żony Marii Antoniny. Jako ostatni w 1977 r. został zgilotynowany zabójca Hamida Djandoubi.

(R)ewolucyjny biolog

1882 – 19. 4. zmarł angielski przyrodnik i autor teorii rozwoju gatunków Karol Darwin. Mało kto zmienił pogląd ludzi na świat tak, jak właśnie on. Jego dzieło „O powstawaniu gatunków” było jak na swe czasy bardzo odważne i prowokacyjne - negowało słowa Biblii o tym, że Bóg stworzył świat w 7 dni. Dziś mało osób wątpi w to, że człowiek pochodzi od małpy.

Wybitny kompozytor

1897 – 3. 4. zmarł niemiecki kompozytor Johannes Brahms. Większość życia spędził w Wiedniu i był uważany za następcę Beethovena. Jego domenę twórczą stanowiła muzyka kameralna i symfoniczna. Pomógł Antonínowi Dvořákowi w początkach jego kariery – przyczynił się do udzielenia mu wsparcia finansowego. Później dzieła Czecha polecił znanemu wówczas wydawcy muzycznemu Simrockowi.

Walczący z przywarami

Choć św. Wojciech jest jednym z patronów ziem czeskich, za swego życia był ich największym krytykiem. Ten drugi biskup praski dążył do nawrócenia na chrześcijaństwo w większości pogańskich Czechów, którzy jednak ze wszystkich sił się przed tym bronili.

Nowa religia, którą im oferował, zakazywała niewolnictwa i wielożeństwa, praktyk typowych nie tylko dla Czechów. Biskup ganił też ludzi za nieumiarkowanie w piciu alkoholu, jego starania spotykały się jednak z małym odzewem. Po pięciu latach pełnienia swej funkcji, w 988 r. zniechęcony opuścił Pragę. Wraz ze swym bratem a zarazem wiernym towarzyszem – Radimem, przeniósł się do Rzymu.

Fakt, że nowo ustanowiony praski tron biskupi pozostawał pusty, był cierniem w oku księcia Bolesława II Pobożnego. Wysłał on do Wiecznego Miasta poselstwo, które przekonało Wojciecha do powrotu. Biskup wziął ze sobą do pomocy grupę włoskich mnichów, którzy założyli klasztor na Břevnovie, po drodze zdążyli też zbudować kościół św. Jerzego w dzisiejszej dzielnicy Pilzna Doubravka.

I tym razem Wojciech w Czechach wytrzymał krótko. Ponieważ panujące tam stosunki się nie po-

prawiły, ponownie wyemigrował. Ta decyzja prawdopodobnie przedłużyła mu życie: gdyby pozostał, w 995 r. niechybnie padłby ofiarą najazdu na Libice lub późniejszej rzezi jego rodu – Sławnikowiców.

Los biskupa wypełnił się męczeńską śmiercią na misji w Prusach. W 997 r. Wojciech wyruszył do Polski, by chrystianizować tamtejszych pogan. Zginął w świętym gaju od strzału Prusów. Masakrę przeżył jego brat Radim, który po wypuszczeniu z niewoli złożył świadectwo o śmierci Wojciecha. -krt-

Foto © Wikipedie

Foto © Wikipedie

Lebka sv. Vojtěcha - Svatiovitvsky poklad
Vojtechovy ostatky v Hnezdne

Kto zabił Pierinę?

Mniej znane katolickie święto przypada na 6 kwietnia, kiedy to wspomina się błogosławioną Pierinę Morosini. W tym roku mija 55 lat od gwałtownej śmierci (1957 r.) tej włoskiej dziewicy i męczennicy. Jest ona patronką ofiar gwałtu oraz męczennic czystości. Czczenie męczennic czystości krytykuje wiele osób, według których gwałt kala ofiarę, a nie gwałciela.

Morosini urodziła się 7 I 1931 w Fiobbio di Albino (Bergamo, Lombardia) jako pierwsze z 9 dzieci. Dorastała w silnie katolickiej rodzinie i sama też odznaczała się pobożnością. Codziennie chodziła na mszę, była najlepszą uczennicą, z powodu ubóstwa nie mogła jednak podjąć studiów. Została krawcową - pracowała w zakładzie włókienniczym w Albino. Należała do Akcji Katolickiej, w wieku 16 lat przyjęła bierzmowanie a w czasie wolnym działała jako katechetka. Wstąpiła do III (świeckiego) Zakonu św. Franciszka, zamierzała zostać zakonnicą i misjonarką. Los był temu przeciwny.

4 IV 1957, gdy wracała z pracy, została napadnięta przez młodego mężczyznę (jego nazwiska nie udało się ustalić), który chciał ją zgwałcić.

Foto © Wikipedie

Nikt nie wie, co się dokładnie wydarzyło, bo nie było świadków. Nasza wiedza opiera się na zeznaniach zabójcy i śladach zabezpieczonych przez policję. Pewne jest, że Pierinę uderzono kamieniem, który roztraskał jej czaszkę i ciężko uszkodził mózg. Nieprzytomną odnalazł ją brat Santino. Zdążył jej udzielić sakramentu namaszczenia chorych. Zmarła 6 IV 1957 w szpitalu w Bergamo. Beatyfikację (II stopień kanonizacji) otworzył w 1972 r. biskup Bergamo a zamknął w 1976 r. jego następca. 4 X 1987 Jan Paweł II ogłosił Morosini błogosławioną męczennicą. Proces kanonizacyjny nie został jeszcze zakończony. -lgs-

Maliar a zberateľ

Posledné slová maliara a vášnivého zberateľa Emila Filla napísané pri plnom vedomí boli: „Non Omnis Moriar“ („Nie všetko zo mňa zomrie“). Ukázali sa vskutku pravdivé.

Emil Filla sa narodil 4. apríla 1882 v Chropyni. Začal študovať akadémiu výtvarného umenia, ale po troch rokoch školu opustil. Prvé obdobie jeho tvorby ovplyvnili diela maliara Edvarda Muncha. Na ceste po Európe spoznal plátna Matissa, van Gogha, Cézanna či Picassa, ktorý naňho zapôsobil podobne ako Munch. Pod týmto dojmom namaľoval Filla v roku 1910 svoj prvý kubistický obraz Jeseň. Zaoberal sa aj sochárskou tvorbou (Hlava, 1913), figurálnou maľbou (Fajčiar, 1913). V jeho zátišliach sa objavujú i prvky koláže (Zátišie s tabakom, 1914).

Tesne pred prvou svetovou vojnou odišiel do Paríža, ale po jej vypuknutí musel ujsť do Holandska. Popri maliarskej tvorbe sa angažoval aj v českom odboji. Po vojne boli centrom jeho maliarskeho záujmu najmä zátišia, potom sa v jeho tvorbe objavila téma ženy (Dievča s mandolínou, 1929). Umelecky reagoval na vzrastajúce nebezpečenstvo nacizmu, predovšetkým cyklom Boje a zápasy. Hneď v prvý deň 2. svetovej vojny ho spolu s mnohými ďalšími významnými osobnosťami (o. i. s Josefom Čapkom) zatkli nacisti a uväznili v kon-

Foto: Internet

centračnom tábore v Dachau a neskôr v Buchenwalde. Na rozdiel od mnohých ďalších prežil a hneď v roku 1945 mu usporiadali výstavu v Mánese.

Filla sa vrátil zbedačený a lekár zistil, že prekonal šesť infarktov. Po ročnom zotavovaní sa opäť vrhol do práce. Jeho najvýznamnejším povojnovým dielom je cyklus monumentálnych maľieb na tému slovenské zbojnícke piesne.

Filla bol vášnivým zberateľom. Pôvod nekonečného množstva umeleckých predmetov, ktoré zbieral, siahal od staroveku po prítomnosť. Veľmi originálnu zbierku zostavil z fotografií. Zomrel 2. októbra 1953 v sanitke na siedmy infarkt. -krik-

Operácia Anthropoid

V tomto roku oslávime 100. výročie narodenia Jozefa Gabčíka, československého parašutistu, ktorý sa ako veliteľ komanda v priebehu 2. svetovej vojny zúčastnil Operácie Anthropoid na území Protektorátu Čechy a Morava.

Narodil sa 8. apríla 1912 na Slovensku v obci Poluvsie. Tá je dnes súčasťou Rajeckých Teplíc. Po škole sa v Čechách vyučil za kováča a zámočníka. Vojenskú službu nastúpil v októbri 1932 v Košiciach, absolvoval poddôstojnícku školu, pokračoval ako dlhšie slúžiaci poddôstojník a po odchode do civilu pracoval vo vojenskej továrni na bojové plyny. Pred príchodom nacistov sabotoval prepravné zásobníky továrne, za čo mal byť zatknutý. Pred zatknutím ušiel 6. júna 1939 do poľského Krakova, kde vstúpil do československej vojenskej skupiny a stretol sa s Janom Kubišom. Spoločne odplávali do Francúzska a vstúpili do Cudzineckej légie v Sidi bel Abbes, ale už koncom roku 1939 vstúpili do čs. zahraničnej armády vo Francúzsku. Po páde Francúzska odišli do Anglicka, kde Gabčík absolvoval kurz rotmajstrov. Ako jeden z prvých bol zaradený do výcviku na plnenie úloh zvláštneho určenia a nakoniec aj menovaný za veliteľa výsadky Anthropoid.

V noci z 28. na 29. 12. 1941 ho spolu s Kubišom vysadili na území protektorátu, kde plnili najrôznej-

Foto © Wikipedia

šie úlohy a po presune do Prahy začali pripravovať atentát na Heydricha. Aby nepoškodili aktovku, v ktorej Heydrich vozil dôležité dokumenty, mal Gabčík použiť samopal Sten Gun MK II FF 209. V deň atentátu 27. mája 1942 však zbraň Gabčíkovi zlyhala a atentát urobil Kubiš protitankovým granátom. Gabčíka a ďalších výsadkárov objavilo gestapo v krypte kostola Cyrila a Metoda (na základe udania výsadkára Karla Čurdu) 18. júna 1942 a zvedli svoj posledný súboj s jednotkami SS. Pred zajatím radšej zvolili smrť samovraždou. Gabčíkova hlava bola nacistami oddelená od tela, uschovaná, ale koncom vojny sa stratila. Telo bolo pochované do hromadného hrobu. Do hodnosti poručíka bol povýšený 28. októbra 1942 a po vojne postupne až do hodnosti plukovníka in memoriam. Alois Rula

Sen, pýcha a pád

1912 – 10. apríla vyplával zo Southamptonu Titanic, vtedy najväčší osobný parník na svete. O štyri dni, 14. apríla 1912 o 23.40 hod., sa zrazil s ľadovcom. O tri hodiny neskôr, 15. apríla o 2.20 hod., klesol ku dnu. Zahynulo na ňom okolo 1 500 cestujúcich a členov posádky. Dňa 18. 4. priplával do New Yorku parník Carpathia so 706 stroskotancami Titanicu na palube.

Aŭtoro de la Esperanto

1917 – 14. apríla zomrel vo veku 57 rokov Ľudovít Lazar Zamenhof, autor esperanta, najrozšírenejšieho umelého jazyka. Židovský lekár vyrastal v mnohojazyčnom prostredí ruského impéria a myšlienka zmierniť napätie medzi národmi ho viedla k práci na jazyku, ktorý by sa mohli naučiť všetci. Esperantom aj dnes hovoria až dva milióny ľudí.

Paganiniho nástupca

1922 – 12. apríla zomrel český husľový virtuóz František Ondříček. S otcom hrával po hostincoch a ako zázračné dieťa zvyšoval otcove príjmy. Študoval v Paríži a potom koncertoval po celej Európe. O jeho popularite svedčí príbeh z roku 1901, keď poslucháči po koncerte v Rudolfine odpriahli od Ondříčekovho koča koňa a sami ho dotiahli domov na Václavské námestie.

Brána do Česka

1937 – 5. apríla sa otvorilo letisko Praha-Ruzyň. No odvtedy sa zmenilo na nepoznanie, pôvodne trávnaté vzletové a pristávacie dráhy sa spevnili, z 80 hektárov sa jeho plocha štvornásobne zväčšila. Najväčšie letisko v Česku každý rok odbaví viac ako 10 miliónov pasažierov, ktorí z Ruzyně lietajú až do 130 destinácií po celom svete.

Spravodajca s charizmou

1997 – 1. apríla zomrel vo veku 70 rokov český publicista a rozhlasový spravodajca Karel Kyncl. Odmalá bol zapáleným komunistom. Už v 21 rokoch nastúpil do Čs. rozhlasu. Preslávil sa ako spravodajca v USA najmä reportážami o atentáte na prezidenta J. F. Kennedyho. Po sovietskej invázii v roku 1968 sa netajil kritikou režimu, bol prenasledovaný a nakoniec emigroval.

Biela smrť

2002 – 1. apríla zomrel vo veku 96 rokov fínsky ostreľovač Simo Häyhä, prezývaný Biela smrť. Počas zimnej vojny so ZSSR sa preslávil svojou absolútnou presnosťou. Za 3 mesiace zabil viac ako 700 sovietskych vojakov, teda asi 8 denne. V marci 1940 ho vážne zranili, následkom čoho mal až do konca života zdeformovanú tvár. Potom už nikdy nebojoval.

Zamek Troja

Jeden z najpiękniejszych czeskich barokowych pałaców z XVII w. znajduje się w Pradze - Troi. Warto odwiedzić ten znajdujący się tuż obok praskiego ogrodu zoologicznego piękny romantyczny zamek.

Budowę wczesnobarokowego pałacu Troja rozpoczęto w 1679 r. Francuski architekt Jean Baptiste Mathey budował go dla Václava Vojtěcha, hrabiego ze Šternberku. Co ciekawe, ten arystokrata zamku nie stawiał z myślą o dłuższym pobycie, ale głównie jako miejsce odpoczynku dla cesarza Leopolda I. Jako że monarcha w Pradze po raz ostatni przebywał w latach 1679-1680, gdy budowę dopiero zaczynano, hrabia w Troi mógł powitać dopiero jego syna, cesarza Józefa I.

Centrum i dominantą budynku jest **wielka sala**, z której po obu stronach wychodzi korytarz z

amfiladą przyległych salonów. W sali głównej każdego odwiedzającego zachwyci zwłaszcza rozległa dekoracja freskowa przedstawiająca zwycięstwa Habsburgów nad Turkami pod Wiedniem.

Budynek otacza przepiękny, otwarty przez cały dzień **francuski park** z terakotowymi wazonami. Od pałacu prowadzą do niego niezwykle dwuramienne, ozdobione rzeźbami schody. Z parku roztaczają się niepowtarzalne widoki nie tylko na zamek, ale też na okoliczną winnicę z urokliwą kapliczką świętej Klary. Pośrodku parku stoi fontanna z wodotryskiem, a na obrzeżach kryje się ogrodo-

wy labirynt. W Pałacu Troja w ciągu roku organizuje się **ciekawe wystawy**. To miejsce zapada w pamięci. Tu każda kobieta i dziewczyna poczuje się przez chwilę jak księżniczka a w swym partnerze dostrzeże rycerza.

Otwarte: wt.–niedz. w godz. 10.00-18.00 z wyjątkiem piąt. godz. 13.00-18.00., ogród do godz. 19.00.

■ Trojský zámek (Zamek Troja)
U Trojského zámku 1, 170 00 Praha 7
tel: kasa +420 283 851 614

Klasztor na Strahovie

Klasztor na Strahovie to najstarszy klasztor premonstratensów w Czechach i jeden z najważniejszych czeskich zabytków architektonicznych. W jego skład wchodzi słynna Strahovska Biblioteka i galeria obrazów.

Królewską kanonię premonstratensów na Strahovie założyli w 1143 roku biskup ołomuniecki Jindřich Zdík i król Władysław II. Podczas wojen husyckich klasztor został opuszczony. Dzisiejszą barokową postać otrzymał w II połowie XVII i w XVIII w.

Zgromadzone w XVII w. książki znalazły schronienie w nowo wybudowanej sali, zwanej dziś Salą Teologiczną. Pod koniec XVIII w. zbudowano głów-

ną sklepioną salę (dziś znaną jako Filozoficzna). W 1950 roku klasztor został zamknięty i zakonników deportowano do obozów zbiorczych. W latach 1992–1993 obiekt odnowiono i wyremontowano. Kosztownej, trwającej 1,5 roku rekonstrukcji, poddano głównie Salę Filozoficzną.

Strahovska Biblioteka to jedna z najcenniejszych czeskich bibliotek. Przechowuje ponad 200 000 wo-

luminów, w tym ponad 3000 rękopisów i 1500 pierwodruków. Książki są ułożone w dwóch salach i przyległych magazynach.

■ Możemy ocalić książki-klejnoty.
Zbiórka na rekonstrukcję Strahovskiej Biblioteki
USD 2105746123/2700
IBAN CZ16 2700 0000 0021 0574 6123
EUR 2105746107/2700
IBAN CZ60 2700 0000 0021 0574 6107
Zezwolenie Magistratu miasta stoł. Pragi

■ www.strahovskyclaster.cz

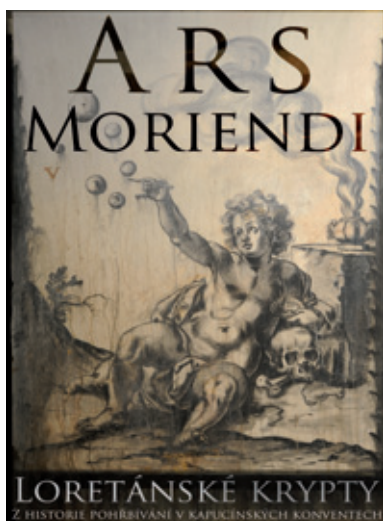
Loreta Praga

Praska Loreta to interesujący barokowy zabytek, miejsce pielgrzymek o bogatej historii. Szeroka zdobiona fasada z wieżą zegarową nie umknie uwadze żadnego turysty.

węgielny, do 1695 r., gdy poświęcono dzwony carillonu i połączono je z zegarem. Od tego czasu nad praskimi dachami rozbrzmiewa pieśń maryjna „Tysiącroc bądź pozdrowiona”. Pierwszym architektem był tu Giovanni Batista Orsi, potem pałeczkę przejął ród Dientzenhoferów. 7.6.1737 poświęcono kościół Narodzenia Pańskiego i tak oto budowa zespołu Lorety została ukończona.

Opiekę duchową nad pielgrzymami przy zakładaniu kompleksu powierzono Zakonowi Braci Mniejszych Kapucynów, którzy w sąsiedztwie mają klasztor. W czasach komunizmu kapucyni klasztor i Loretę musieli jednak opuścić. Dziś znów zarzą-

Po przejściu przez budynek frontowy znajdziemy się przy samej lorecie, czyli Kaplicy Loretańskiej, tzw. Domku Loretańskim. Jest to kopia Domku Nazaretańskiego, który we włoskim Loreto czci się jako miejsce cudu Wcielenia (Archanioł Gabriel zwiastował tu Maryi, że pocznie z Ducha Świętego).

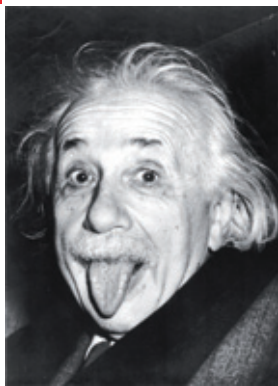
Budowa praskiej Lorety była inicjatywą księżnej Katarzyny z Lobkovic. Lobkovicowie obiekt budowali od 3.1626 r., gdy wmurowano kamień

dają Loretą. Dzięki przejawowi wdzięczności pielgrzymów, darom wotywnym, powstał tu znany skarbiec – niezwykła kolekcja kościelnych i świeckich przedmiotów.

Od 5.2012 r. do końca września w ambicie odbywać się będzie wystawa ARS MORIENDI.

■ Loreta Praha, Loretańské nám. 7, 118 99 Praha 1
tel.: +420 220 516 740, e-mail: loreta@kapucini.cz
www.loreta.cz

Falzá, nepravdy a podvody

Prečo sa snažili najrôznejší podvodníci v priebehu našich dejín, hnaní najrôznejšími pohnútkami, presvedčiť svoje okolie o vedomej nepravde? Reč bude o podvodoch a podvodníkoch nemenej zaujímavých.

Stupavské falzum

Od marca je v Pamätníku Veľkej Moravy v Starom Meste vystavený náhrobok z hrobu sv. Metoda. Verte, že to nie je žart, napriek tomu sa dodnes svätčove ostatky nenašli.

Kamenná doska z Metodovho hrobu bola objavená v 30. rokoch minulého storočia na mieste zvanom Hroby neďaleko Stupavy v Chříboch. Ide o niekoľko častí kamennej dosky, ktoré boli nájdene presne tam, kde ich vo svojom sne videla Klementina Maštaliřová zo Stupavy. Na kameňoch bol nápis, ktorý dával tušiť, že by mohlo ísť o dovtedy neobjavený hrob sv. Metoda. Tento objav vyvolal neobyčajný záujem médií a tým aj senzáciu, ktorá k miestu nálezu priviedla tisíce pútnikov.

Nález posudzovala vedecká komisia, ktorá následne vyhlásila kamene za podvod. Nenašla však odpovede na otázky, kým a prečo boli podvrhy vytvorené. Archeológ Karel Sklenář vyhlásil, že ide o najväčšiu falzifikátorskú aféru českej archeológie. Dochovanú časť náhrobného kameňa s nápisom môžete vidieť v Pamätníku Veľkej Moravy v Starom Meste do konca tohto roka.

Josef Grof

Falošný Waldemar

Karol IV. bol trpezlivý a hlboko veriaci muž. To mu však nebránilo použiť silu všade tam, kde to nešlo po dobrom.

Napríklad raz odkiaľsi „vyhrabal“ falošného markgrófa Waldemara, ktorý sčista-jasna vzniesol nárok na Braniborské markgrófstvo na úkor Karolovho veľkého nepriateľa Ľudovíta, syna Ľudovíta Bavora. Následné vojny o markgrófstvo s Waldemarom stáli Ľudovíta veľa síl aj peňazí, ktorých tak mal málo na spory s Karolom. Falošný Waldemar, údajný markgróf braniborský, nebol nikto iný než vhodne vybraný podvodník. Asi vás neprekvapí, keď poviem, že sa

tak stalo so súhlasom Karola a severonemeckých kniežat vedených arcibiskupom magdeburským a kurfirstom saským. O čo šlo? Pripraviť Ľudovíta o Braniborsko a oslabiť tak jeho odpor proti Luxemburgovcom v ríši. Ale bola to len hra, ktorá má aj svoj koniec. Roku 1350 sa Karol Waldemara zriekol a ten bol z rozhodnutia rovnakých kniežat zbavený vlády.

Žiadna stávka o malé pivo

Podvodníkom naslovovzatým bol rodák z Vlašimi, bájny Josef Harry Jelínek (1905–1986). Narodil sa v rodine lekára Karla Jelínka, ktorý liečil aj Auerspergovcov. Tým do konca vojny patrila vlašimský zámok.

Vzdelanie v angličtine a francúzštine Harry získal s mladými Auerspergovcami. Priánim otca bolo mať syna lekára, ale ten nikdy nedoštudoval, čo mu nezabránilo nechať sa oslovovať doktor. Viedol nákladný život gigola až do okamihu, kým otec nezistil pravdu a prestal ho financovať. Tak sa stal z Harryho starožitník a obchodník s umeleckými predmetmi, ktorý neváhal predávať falzá. To mu prechádzalo až do roku 1937 a vynieslo mu to 501 žalôb za podvody. Súdnemu postihu však stále unikal.

Rád pretekal na motorke a pri tejto príležitosti sa zoznámil s Jiřím Lobkowiczom, ktorý sa v roku 1931 snažil predat' časť roudnickej galérie americkým priemyselníkom na čele so žuvačkovým magnátom Chikelsom. Obchod sa síce neuskutočnil,

ale priemyselníci prejavili záujem o kúpu nejakého starého rodinného sídla. Lobkowicz vraj zo žartu povedal Harrymu, že chce predsa predat' svoje sídlo. Tak sa aj najskôr zrodila myšlienka na najväčší z podvodov prvej republiky. Harry presvedčil kastelána Karlštejna historikou o natáčaní filmu a získal tak možnosť hrad dva pondelky využívať. Priemyselníci boli na Karlštejne uvítaní s počtami, stoly sa prehýbali a komparz sa činil. Harry dostal 30 000 dolárov na vzniknuté výdavky a okamžite odišiel z Československa vlakom do Splitu. Tam stretol Chikelsa, ktorému stihol predat' vypožičanú jachtu za 10 000 dolárov. Po návrate do Prahy predal inému Američanovi električkovú linku číslo jeden za 9 000 dolárov. Stal sa členom murárskej lóže a roku 1936 aj agentom SS. Oženil sa s dcérou nakladateľa Bačkovského Ludmilou, bol menovaný za prokuristu a spoločníkom Európskeho vydavateľstva, ktoré prosperovalo za protektorátu ako vydavateľstvo antisemitskej a nacistickej literatúry. V apríli 1945 ušiel do Bavorska a údajne si so sebou odviezol veľké množstvo drahokamov a zlata. Do svojej smrti žil ako občan Spolkovej republiky Nemecko. Jeho stopu sa nepodarilo nikdy vypátrať, napriek tomu, že na neho povojnové Československo vydalo v roku 1947 zatykač. Zomrel v roku 1986 v Taliansku.

Kompleks obiektów ludowych Vysočina

Zapraszamy do muzeum w malowniczej krainie zabytków i architektury ludowej.

Betlejem (Betlém) Hlinsko

Do niedzieli 22 kwietnia w drewnianych domkach skansenu odbywa się wystawa „Wielkanoc w Betlejem” przedstawiająca zwyczaje niedziel postnych. Nie zabraknie pokazów pisanelek z regionu Hlinecko, tradycyjnego pieczywa i przedmiotów związanych w przeszłości ze świętami wielkanocnymi.

Veselý Kopec

W sobotę 7.4. programem „Wielkanoc na Veselým Kopcu” rozpoczniemy jubileuszowy 40. sezon zwiedzania tego miejsca. Od Wielkiej Soboty do La-

nego Poniedziałku będzie się można przyjrzeć wnętrzem chat, z pokazami wielkanocnych wypieków, pisanelek i tradycyjnych przedmiotów. Nie zabraknie tu rzemieślników ludowych, programu towarzyszącego i prezentacji wyplatania wielkanocnych różg, zdobienia jaj oraz pieczenia ciast. Otwarte w weekendy i poniedziałek wielkanocny od godz. 9.00 do 16.00. Pozostałe dni – po wcześniejszym ustaleniu.

■ www.vesely-kopec.eu

Prusowie byli silniejsi

Ważnym starciem wojny siedmioletniej była bitwa pod Reichenbergiem, zakończona porażką austriackich wojsk z jednostkami pruskimi. Prusowie mieli za sobą udaną kampanię, podczas której do końca 1756 r. zajęli niemal całą Saksonię i zdobyli Drezno.

Prusy, skłócone praktycznie z całą Europą, nie wystraszyły się nawet austriackiego wojska stojącego u granic czeskich - postanowiły go wyprzeć. Armie starły się 255 lat temu, 21.4.1757 pod Reichenbergiem (dziś Liberec). Austriacy stawiali dzielnie opór, w pewnej chwili byli nawet górą. Prusowie okazali się jednak silniejsi i jednostki hrabiego Königsegga musiały wykonać odwrót. Na placu boju zostało niemal 900 austriackich i 650 pruskich żołnierzy. Prusom zwołniała się droga na Pragę. Wycofali się dopiero po bitwie pod Kolinem, gdy Austriakom udało się ich w końcu pokonać.

W wojnie siedmioletniej, pierwszym ogólnoświatowym konflikcie (rozgrywała się w całej Europie, Afryce i Ameryce), zginęło około miliona ludzi. To zbyt wysoka cena, zwłaszcza że starcie nie doprowadziło w zasadzie do żadnych zmian terytorialnych. Bezspornym zwycięzcą

Mapa pochodzi z wielkiego atlasu bitew wojny siedmioletniej (1790).

została Wlk, Brytania, całkowitą klęskę poniosła Austria i Francja.

Dlaczego warto odwiedzić zamek Český Šternberk?

...na przykład dlatego że:

Jadalnia

- to gotycki zamek założony już w 1241 roku
  - można w nim zobaczyć 15 bogato wyposażonych w stylowe meble pomieszczeń
  - można w nim podziwiać unikalne grafiki z czasów wojny 30-letniej
  - zwiedzaniu towarzyszy zawsze wykład przewodnika
  - wizyty szkolne dotyczą przemian wnętrza szlacheckiego
  - na dziedzińcu zaprezentujemy Wam pokazy sokolnictwa
  - kręcono u nas wiele baśni. Wicie które?
  - zamek jest otwarty PRZEZ CAŁY ROK
- W zimowym sezonie na zamówienie.

Widok na Sázwę

INFORMACJA I REZERWACJA

tel.: 317 855 101, fax: 317 855 118

e-mail: info@hradceskysternberk.cz

www.hradceskysternberk.cz

Zdeněk Sternberg, 257 27 Český Šternberk 1

Nowości z regionu Českolipsko

Na terenie Českolipska znajdują się 2 obszary turystyczne – Máchův kraj i Góry Łużyckie z Grzbietem Jesztiedzkim. Zróznicowany region rozciągający się w płn. Czechach i zach. części województwa libereckiego kusi odwiedzających swą urozmaiconą ofertą turystyczną.

Muzeum Krajoznawcze i
Galeria Czeska Lipa

W Doksach można zobaczyć nowo otwarte muzeum Čtyřlístek (Czterolistna koniczyna), koło jeziora Máchovo jezero prowadzi ścieżka naukowa „Se Čtyřlístkem okolo Blaťáku”. Wizyta w Českiej Lípie pozwala na poznanie historii i rzemiosła – poza centrum historycznym warto też odwiedzić Muzeum Krajoznawcze (Vlastivědné muzeum), galerię, zamek wodny Lipy i Centrum Druku Tekstylnego.

Zamek skalny Sloup
w Czechach

W okolicach Novego Boru wyznaczono sześć nowych szlaków rowerowych o różnym stopniu trudności. W Mimoniu dla turystów przygotowano trasę obejmującą zabytki kościelne - rozpoczyna się ona i kończy przy Grobie Pańskim na ul. Lužickéj.

W Českolipsku, regionie wielu twarzy, każdy odwiedzający odnajdzie miejsce odpoczynku!

ČESKOLIPSKO

■ Sdružení Českolipsko
e-mail: info@ceskolipsko.info
www.ceskolipsko.info

Ziel 3 | Cíl 3
Ahoj sousede. Hello Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnost

Kolarstwo i rolki

Odważni mogą się ścigać z Pendolino

Miasto Ústie nad Orlicą (Ústí nad Orlicí) słynie uważa się za raj dla tych, którzy lubią się poruszać na rowerach i rolkach. Można tu pokonać około 40 km tras rowerowych z Ústia nad Orlicą do Chocni, Czeskiej Trzebowej, Letohradu, połączonych z Žamberkiem.

Podczas wędrowki warto skorzystać z możliwości wspinaczki po ścianie i innych aktywności sportowych w kompleksie aktywnej turystyki w Cakli koło Ústia nad Orlicą. Na rowerze lub pieszo można się też wspiąć na wzgórze Andrlův chlum z wieżą widokową i widokiem na miasto. Długi weekend umili Państwu pobyt w hotelu sportowym Cicha Orlica (Tichá Orlice) koło aquaparku w Ústiu nad Orlicą. Odpoczynek można połączyć z relaksem w słonej wodzie i krytym basenie, podczas gry w kręgle lub w którejś z miejskich restauracji i kawiarni.

Amatorzy muzyki poważnej mogą od 9. do 12.4. posłuchać koncertów Jaroslava Svěčenego w ramach festiwalu „Kociánovo Ústí”.

Cieszymy się na Waszą wizytę u nas!

■ Informační centrum města Ústí nad Orlicí a ČD
(Centrum Informacji (IC) miasta Ústie nad Orlicą i Czeska Kolej (ČD))
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271 – IC
+420 465 514 272 – ČD
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

INFO
INFORMAČNÍ
CENTRUM
MĚSTA
ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Muzeum Miejskiego w Mimoniu

Zapraszamy do przyjemnego kompleksu Muzeum Miejskiego w Mimoniu. Powstałe niedawno muzeum mieści się w odnowionym historycznym budynku byłego szpitala.

Mimoň leży u podnóża Gór Łużyckich na Wyżynie Ralskiej. W okolicy znajduje się były poligon wojskowy. Duża część tego pięknego obszaru była przez kilkadziesiąt lat całkowicie niedostępna. Historia miasta wiąże się z przechodzącym przezeń szlakiem kupieckim Záhošťská cesta i z właścicielami pobliskich dóbr w Stráži pod Ralskem – Warthenbergami. Zapisy z 1352 r. Mimoň przedstawiają już jako wieś parafialną. W 1500 r. Mimoň od War-

tenbergów kupił Oldřich z Bieberštejnů a w 1505 r. miejscowość uzyskała prawa miejskie. Po Bitwie na Białej Górze właścicielem tutejszego majątku był Albrecht von Wallenstein.

Historia budynku Muzeum Miejskiego zaczyna się już w XVII w. W 1679 r. panowie z Adlersturn zlecili tu budowę nowego szpitala.

W latach 1964–1992 w obiekcie znajdowała się miejska biblioteka ludowa. Po jej wyprowadzce, budynek został zabezpieczony przed zniszczeniem a w 2009 r. dzięki dotacjom z UE rozpoczęto jego rozległą rekonstrukcję.

Dla odwiedzających muzeum przygotowuje się stopniowo stałą ekspozycję dotyczącą histo-

rii i przyrody Mimonia i okolic. Historyczna część muzeum to prehistoria i średniowiecze oraz okres 1516–1948 r. Część przyrodnicza będzie podzielona na faunę kręgowców i bezkręgowców. Muzeum obejmuje też zewnętrzną ekspozycję botaniczną ziół i galerię, w której regularnie będą się odbywać interesujące wystawy. 11.12.2011 miał tu miejsce wernisaż wystawy Jana Antonína Pacáka, znanego

malarza, rysownika, grafika, ilustratora i muzyka. W uroczystym otwarciu wzięli udział Petr Janda, Ivan Mládek i MUDr. Jan Cimický. Ta udana ekspozycja była otwarta tylko do końca 2.2012 r., a muzeum już szykuje kolejne równie piękne wystawy.

www.muzeummimon.cz

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Morderca z Brzezinki

16 kwietnia 1947 roku w Oświęcimiu stracony został komendant obozu koncentracyjnego, zbrodniarz wojenny Rudolf Franz Ferdinand Höss (HöB) (* 1900). Pomimo tego, że pochodził z głęboko wierzącej katolickiej rodziny, opuścił Kościół w 1922 roku i przyłączył się do NSDAP.

W rok później został skazany za morderstwo Waltera Kadowa, niemieckiego komunisty. Otrzymał wyrok 10 lat więzienia, jednak po sześciu latach wyszedł na wolność w ramach amnestii. W

1934 roku Himmler zwerbował go do SS i już w grudniu przeniesiony został do obozu koncentracyjnego Dachau, gdzie pracował najpierw jako wartownik, a następnie jako zarządca bloku. W

1938 roku otrzymał awans na SS-Hauptsturmführera. Następnie został skierowany do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen i wkrótce stał się jego komendantem. Po raz pierwszy odwiedził Oświęcim 18 kwietnia 1940 roku jako członek komisji, a 4 maja mianowano go komendantem powstającego obozu Auschwitz-Birkenau, przeznaczonego dla polskich więźniów politycznych. W 1941 roku obóz ten został przebudowany na obóz eksterminacyjny.

Po wojnie, 11 marca 1946 roku, Hössa schwytali Brytyjczycy. Był świadkiem w procesie norymberskim w sprawie Ernsta Kaltenbrunnera, a następnie wysłano go do sądu w Warszawie. Tam usłyszał wyrok śmierci i 16 kwietnia 1947 został powieszony w symbolicznym miejscu - na szubienicy za krematorium w Oświęcimiu.

Kat z Lidic

Dnia 24 kwietnia 1947 w Pradze stracony został zbrodniarz wojenny odpowiedzialny za zagładę wsi Lidice (10. 6. 1942), SS-Hauptsturmführer Harald Wiesmann (* 22. 4. 1909). Od 1 października 1939 do 30 września 1943 pełnił funkcję dowódcy posterunku Gestapo w mieście Kladno, gdzie pracowała też jego żona, Gudula.

25 stycznia 1947 roku Lili Wiesmann, matka Wiesmanna, napisała do prezydenta Edvarda Beneša list z prośbą o ułaskawienie, w którym pisze między innymi: „... Mój syn został oskarżony przed sądem ludowym w Kladnie. Wiem, że nie poczuwa się do winy, ponieważ każdy czyn wykonywał wyłącznie na rozkaz. Ponieważ jego przełożeni

uważali go za zbyt ludzkiego, przez długie lata nie doczekał się żadnego awansu.” Jest jednak prawdą, że z kładeńskiego Gestapo został odwołany z powodu naruszania przepisów wewnętrznych, a nie za to, że zachowywał się humanitarnie. Został przeniesiony do Pragi, a później do Warszawy, gdzie awansował nawet na stanowisko radcy kryminal-

nego. Prezydent odrzucił prośbę o ułaskawienie, a Wiesmann został powieszony 24 kwietnia 1947 w praskim więzieniu Pankrac.

Luděk Sládek

Nina-Magdalena dziś

Niekończąca się pielgrzymka wiary

Anna Magdalena Schwarzová (znana jako Nina) to czeska zakonnica – karmelitanka bosa. Była działaczką religijną, więźniem reżimu nazistowskiego i komunistycznego, dziś żyje w klauzurze klasztoru w Krakowie.

Mała twierdza Terezín

Urodziła się 14.3.1921 w Pradze, w czesko-żydowskiej rodzinie. Jej ojciec był dyrektorem koncernu Juta. Rodzina nie przyznawała się do żydowskich korzeni. Dzieci zostały ochrzczone i wychowane w katolickim duchu, Nina uczęszczała do dziewczęcego oddziału harcerstwa Anna. Odeszła z niego w 1938 r., bo zaczęła w nim działać kierowniczką-komunistka, która chciała zaszczepić u dzieci ślepą wiarę w określone poglądy. Przeszła na katolicyzm i postanowiła wstąpić do klasztoru. Przyjęto ją jako postulantkę, ale gdy przyznała się do żydowskich korzeni, usłyszała, że ma przyjść po wojnie. Był 1939 r. – Żydów w Protektoracie Czech i Moraw czekały poważne problemy.

7.12.1941 Ninę deportowano wraz z rodziną do Terezína. Tylko młodszy brat Jiří (*1923) jeszcze przed mobilizacją został wysłany do Anglii, gdzie wstąpił do wojska i jako 17-latek został członkiem RAF. Przeżył wojnę a po okupacji Czechosłowacji w 1968 r. wyemigrował do USA. Nina i jej matka pomimo chorób i głodu przeżyły w terezinskim getcie. Nie włączono ich do żadnego transportu na Wschód, doczekały „szczęśliwie” końca wojny. Ojciec jednak został w październiku 1944 r. zamordowany przez nazistów w Oświęcimiu, taki sam los spotkał jego krewnych. Nina niechętnie wspomina o swym pobycie w Terezinie, gdzie poza oczywisty-

Nina 1953

Order Tomáše Garrigue Masaryka

mi utrapieniami, z powodu swej konwersji miała też problemy ze współwięźniami. Jak sama podaje „w Terezinie było strasznie. Okropnie. Pod różnymi względami, również dlatego że współwięźniowie byli wulgarni. Potrafili mnie okrutnie zelżyć, ale jak mówiłam, nie chcę do tego wracać. Był 1945 r., tylko kilka dni przed wyzwoleniem Terezína, Nina wykorzystywała nieuwagę ochrony i uciekła do Pragi. Gdy wróciła do domu, zastała tam obcych ludzi. Choć rozpoznała część wyposażenia mieszkania, żadnego majątku nigdy jej nie zwrócono. Nic miłego w powojennej Czechosłowacji na nią nie czekało.

Została postulantką klasztoru karmelitanek, ale ponieważ opiekowała się mamą, wstąpienie do klasztoru odłożyła. Zaczęła studiować język angielski i francuski na uniwersytecie w Pradze, działała w Centrum Studentów Katolickich i Katolickiej Lidze Akademickiej. Do klasztoru przyjęto ją w 1948 r. Po komunistycznym przewrocie lutym zakon zwolnił nowicjuszkę. Została wyrzucona ze studiów. Po 1949 r. dostarczała żywność, informacje i instrukcje księż-

om w obozach internowania, 12.2.1953 została aresztowana, w 3.1954 skazano ją w sfabrykowanym procesie za zdradę ojczyzny na 11 lat pozbawienia wolności, odebrano jej prawa obywatelskie i majątek. Po amnestii (1960) pracowała jako robotnica, w życie publiczne się nie włączała. Potem zajmowała się tłumaczeniami. W 1976 r. przeszła na emeryturę.

Rok później cudem otrzymała promesę dewizową, spotkała się w Wiedniu z prowincjałem zakonu. W Rzymie dostała zaświadczenie o niedokończonym nowicjacie, złożyła śluby i przyjęła imię zakonne Magdalena. Zaczęto ponownie prowadzić jej teczkę pod nazwą Sára. W 1982 r. służba bezpieczeństwa StB oświadczyła w Jiřetíně, że jej wizyty są tam niepożądane a klasztor zalecenie zaakceptował. Nina zaczęła jeździć do krakowskiego klasztoru karmelitanek bosych, gdzie w 1980 r. złożyła śluby zakonne. Władze Czechosłowacji pozwoliły jej na emigrację. Dopiero po 20 latach w 2010 r. Instytut Badania Reżimów Totalitarnych przyznał jej Nagrodę Václava Bendy i pamiątkowy medal Za wolność i demokrację. 28.10.2011 prezydent Václav Klaus nadał jej Order Tomáše Masaryka za wybitne zasługi dla rozwoju demokracji, humanitaryzmu i praw ludzkich. W klasztorze klauzurowym karmelitanek bosych w Krakowie siostra Magdalena żyje do dziś.

Źródło: Ústav pro studium totalitních režimů
Dla Památník Terezín Luděk Sládek

PAMÁTNÍK TEREZÍN

národní kulturní památka

www.pamatnik-terezin.cz/

Múzeum na demarkačnej línii v Rokycanoch

Kolja, Tobruk, Lidice – to je len krátky výpočet filmov, v ktorých sa objavila vojenská technika z nášho múzea. Celkovo 150 celkom pojazdných exponátov ťažkej vojenskej techniky vás vtiahne do iného sveta.

Okrem vonkajšej expozície ponúkame aj výstavu s názvom Nikto nemá právo zabudnúť, ktorá je unikátnym spracovaním obdobia rokov 1930–1945 v niekdajšom Československu.

Nová turistická sezóna Múzea na demarkačnej línii v Rokycanoch sa slávnostne otvorí **8. mája** sprievodným programom k 67. výročiu oslobodenia Československa. V pohybe uvidíte mnohé z našich exponátov a novinkou bude ukážka dobových táborov jednotiek Stráže obra-

ny štátu a Wehrmachtu. Začiatok je o **12. hod.**, akcia bude prebiehať až do neskorých večerných hodín. Pripravený je bohatý program pre malých aj veľkých vrátane tradičného táboračka a opekania špekáčikov.

www.bahna.eu

Odviďz browar Radegast

Zpraszamy do browaru Radegast, zobaczyć jak się warzy prawdziwe gorzkie piwo.

Zapraszamy do świątyni Radegasta, aby poznać historię browaru, proces warzenia oraz markę Radegast. Pokazemy Państwu hale produkcyjne tego nowoczesnego browaru. Końiec zwiedzania uwieńczony jest degustacją prawdziwie gorzkiego piwa Radegast.

Zwiedzanie browaru codziennie. Więcej na temat aktualnych godzin zwiedzania dowiesz się na stronie www.radegast.cz lub pod nr tel.: +420 558 602 566.

Navštívte pivovar Radegast

Prídte sa pozrieť do pivovaru Radegast, ako sa varí správne horké pivo.

Navštívte Radegastovu svätynňu, kde sa zoznámite s históriou pivovaru, varným procesom a značkou Radegast. Prevedieme vás výrobnými priestormi tohto moderného pivovaru. Prehliadka je završená ochutnávkou správne horkého piva Radegast.

Prehliadky pivovaru denne. Aktuálne časy prehliadok zistíte na www.radegast.cz alebo tel.: +420 558 602 566.

■ Pivovar Radegast / Browar Radegast
Nošovice, 739 51 Česká republika
tel.: +420 558 602 566
e-mail: exkurze@radegast.cz
e-shop: <http://eshop.radegast.cz>
www.radegast.cz

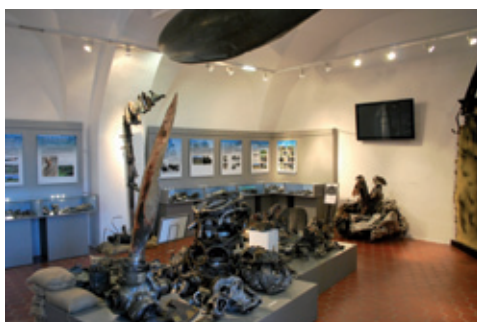
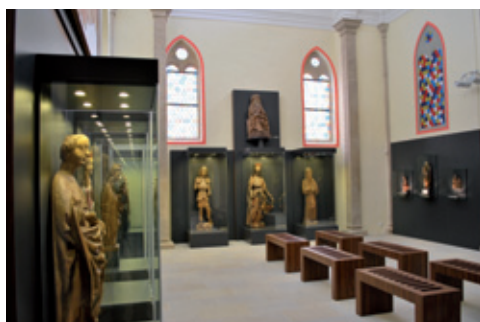

Putovanie jindřichohradecké veselé a poučné

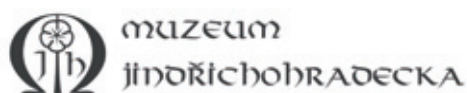
Nové expozície Múzea Jindřichohradecka

augusta 1944, keď v priebehu bitky došlo k zostreleniu šiestich amerických bombardérov a najmenej štrnástich nemeckých stíhačiek.

Ďalšie expozície ako Mesto pánov z Hradca, Život a dielo Vladimíra Holuba, Juhočeské betlehemy alebo Marie Hoppe – Teinitzerová môžete vidieť aj v našom múzeu (www.mjh.cz).

Text František Fürbach

Letecká bitka nad Jindřichohradecom

Posledná nová expozícia je pripomienkou stretnutia amerických a nemeckých lietadiel 24.

■ www.infocentrum.jh.cz

Gotické sochárstvo na Jindřichohradecku

V bývalej seminárnej kaplnke sv. Víta je vystavený súbor gotických sôch a fragmentov nástenných malieb, ktorý prezentuje remeselnú zručnosť anonymných umelcov.

Landfrasova tlačiareň

Expozícia je venovaná najvýznamnejšej mimo-pražskej tlačiarňi 19. storočia. Sú tu predstavené najzaujímavejšie exponáty zo zbierok múzea.

Jindřichohradeckí ostrostrielci

Zoznámte sa s históriou jindřichohradeckých ostrostrielcov, zboru, ktorý má v meste veľmi dlhú tradíciu.

Dom gobelínov otvára svoje brány

■ www.dumgobelinu.cz

V troch podlažiach zrekonštruovaného bývalého zámockého pivovaru v susedstve jindřichohradeckého zámku nájdú milovníci textilných remesiel všetko o tkaní a reštaurovaní textílií. Súčasťou prehliadkovej trasy je aj živá expozícia, kde môžu návštevníci vidieť ukážky tkáčskych a reštaurátorských postupov.

Otvorené: od apríla do októbra (denne okrem pondelka) od 9.30 do 12. a od 13. do 17. hodiny
Vstupné: dospelí 60, deti a seniory 30 a rodinné 100 Kč.

10 powodów do odwiedzenia Moraw:

● **7 zabytków UNESCO w promieniu 100 km**

● **W regionie znajdują się:**

- 2 zabytki zapisane na Liście Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego i Kulturowego UNESCO (krajobraz kulturowy Kompleks Lednice-Valtice (LVA) i willa funkcjonalistyczna Tugendhat),
- 2 rezerwy biosfery UNESCO (Dolní Morava i Bílé Karpaty)
- 2 zabytki niematerialne UNESCO (taniec verbuňk i impreza jazda królów/jízda králů)

- **Największa ilość zamków i pałaców**
- **Zróżnicowana przyroda: od przepaści i jaskiń Morawskiego Krasu po skały Pálavy i park narodowy Podyjí**
- **Znakomite morawskie wino i winiarnie**
- **Przyjemny, słoneczny klimat**
- **Brno to drugie największe miasto Czech; centrum targowe, ekonomiczne, handlowe i kulturowe**

- **Gościnni mieszkańcy i żywy folklor**
- **Mnogość znaczonych pieszych tras i szlaków rowerowych, w tym wyjątkowa Winna Ścieżka**
- **Bogate ślady kulturowe od czasów łowców mamutów (Wenus z Věstonic), przez okres wczesnego chrześcijaństwa (Mikulčice, Pohansko) po słynną bitwę pod Slavkovem (Austerlitz)**

Polecane imprezy:

25.5. – 10.6.: Brno – miasto w centrum Europy (www.ignisbrunensis.cz)

1.6. – 31.8.: Lato na starym ratuszu (www.kultura-brno.cz)

21.–24.6.: Międzynarodowy festiwal folklorystyczny Strážnice (www.nulk.cz)

24.–26.8.: Grand Prix Czech

14.–15. 9.: Historyczne winobranie w Znojnie (www.znojmo.eu)

7.–9. 9.: Pálavskie winobranie (www.mikulov.cz)

30.11.–2.12.: Impreza upamiętniająca rocznicę bitwy pod Austerlitz (www.zamek-slavkov.cz)

■ www.jizni-morava.cz

DEN S PRŮVODCEM DZIEŃ Z PRZEWODNIKIEM S BESKYDSKÝM INFORMAČNÍM CENTREM

**4. DUBNA
2012**

VELIKONOČNÍ DEN S PRŮVODCEM
SRAZ U BAZILIKY MINOR VE FRÝDKU V 16.00 HODIN

**Přijďte se
dovědět
NĚCO NOVÉHO!**

PROHLÍDKY HISTORICKÉ ČÁSTI MĚSTA S PRŮVODCEM

**HALÓ,
letím
s vámi!**

5. KVĚTNA 2012

FRÝDEK-MÍSTEK / SRAZ U KAŠNY SV. FLORIÁNA NA ZÁMECKÉM NÁMĚSTÍ

12. KVĚTNA 2012

FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ / SRAZ U RESTAURACE RABAKA NA KADLČÁKOVÉ ULICI

19. KVĚTNA 2012

FRÝDEK-MÍSTEK / SRAZ U MARIÁNSKÉHO SLOUPU NA NÁMĚSTÍ SVOBODY

2. ČERVNA 2012

FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ / SRAZ U RESTAURACE RABAKA NA KADLČÁKOVÉ ULICI

9. ČERVNA 2012

FRÝDEK-MÍSTEK / SRAZ U MARIÁNSKÉHO SLOUPU NA NÁMĚSTÍ SVOBODY

16. ČERVNA 2012

FRÝDEK-MÍSTEK / SRAZ U KAŠNY SV. FLORIÁNA NA ZÁMECKÉM NÁMĚSTÍ

ZAČÁTEK VŽDY V 10.30 A 13.00 HODIN

**17. KVĚTNA
10. ČERVNA
2012**

**LYSOHORSKÁ NEJ... ANEB CO JSTE JEŠTĚ NEVĚDĚLI
KOMENTOVANÝ VÝSTUP NA LYSOU HORU**

SRAZ U LANOVÉHO CENTRA OPIČÁRNA V OSTRAVICI V 8.30 HODIN

(POUZE ZA PŘÍZNIVÉHO POČASÍ)

**AKCE JSOU
POŘÁDÁNY
ZDARMA!**

**Pojďte všichni
se mnou!**
DOVÍTE SE SPOUSTU
ZAJÍMAVÉHO O LYSÉ HOŘE!

ZÁVAZNÉ PŘIHLÁŠKY

NA AKCI LYSOHORSKÁ NEJ... ANEB CO JSTE JEŠTĚ NEVĚDĚLI

přijímá Beskydské informační centrum Frýdek-Místek
na tel.: 558 676 909 nebo e-mailem: janovska.dagmar@beskydy-info.cz

V případě nepříznivého počasí se akce přesouvají na náhradní termín,
sledujte proto webové stránky www.beskydy.com

Více informací na WWW.BESKYDY.COM

Jazda królů (Jízda králů) odbywała się kiedyś we wszystkich miejscowościach regionu Slovácko, do dziś przetrwała tylko w 4 z nich. Tegoroczna kunovická będzie 1. od zapísania imprezy na liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Ucieszy nie tylko wielbicieli strojów ludowych, dobrego wina, muzyki cymbałowej, orkiestr dętych i zespołów tanecznych, ale też pięknych koni. W sobotę będzie je można podziwiać podczas powozów, gdy Kunovice opanuje ponad 30 furmanek i powozów, a w niedzielę w ramach samej jazdy.

Szczegółowy program weekendu i wiele innych informacji na www.mesto-kunovice.cz.

Na króla, matko, na króla... czyli Jazda królů Kunovice 2012

Miłośników koni, autentycznego folkloru i barwnych tradycji ludowych zapraszamy na weekend 18–20.5. do Kunovic w pow. Uherské Hradiště. Ulicami miasteczka znów zawładną chłopcy na rumakach, usłyszymy też tradycyjne zawołania „Hýlom, hýlom!” i „Na krála, matičko, na krála!” („Na króla, matko, na króla!”)

Na kráľa, matička, na kráľa... alebo Jazda kráľův Kunovice 2012

Obdivovatelia krásnych koní, autentického folkloru a farebných ľudových tradícií sú pozvaní na víkend 18. – 20. mája do Kunovic na Uherskohradištsku. Po uliciach mestečka sa opäť rozbehnú chlapci na koňoch a bude počuť tradičné vyvolávanie „Hýlom, hýlom!” a „Na kráľa, matičko, na kráľa!” („Na kráľa, matička, na kráľa!”)

Jazda kráľův sa v minulosti odohrávala v každej obci na Slovácku, v modernej dobe však prežila iba v štyroch z nich. Tohtoročná kunovická bude prvá od minuloročného zápisu Jazdy kráľův na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Na svoje si prídu nielen milovníci ľudových krojov, dobrého vína, cimbalovej hudby, dychoviek a tanečných súborov, ale najmä krásnych koní, či už v sobotu pri furmanskej jazde, keď budú Kunovice patriť viac než tridsiatke povozov a kočov, alebo v nedeľu pri samotnej jazde.

Podrobný program celého víkendu a veľa ďalších informácií nájdete na www.mesto-kunovice.cz.

■ **Městské informační centrum Kunovice**
Na Rynku 886, 686 04 Kunovice
tel.: +420 572 549 999
e-mail: mic@mesto-kunovice.cz
www.mesto-kunovice.cz
www.slovacko.cz

Zabytki na rzece Dzika Orlica

zapraszamy do Gór Orlickiech i Podorlicka

ORLICKÉ HORY
A PODORLICKO

Potštejn

www.zamekpotstejn.cz

Kostelec nad Orlicí

www.zamekostelecno.cz

Neratov

www.neratov.cz

Doudleby nad Orlicí

www.zamek-doudleby.cz

Zemská brána

Častolovice

www.zamek-castolovice.cz

Žamberk

www.zamek.zamberk.cz

Potštejn

www.hrad-potstejn.cz

Litice

www.hrad-litice.cz

www.orlickehory-cz.info

NAJWIĘKSZY KOMPLEKS SWOJEGO RODZAJU W CZECHACH,
GDZIE ZNAJDZECIE WSZYSTKO POD JEDNYM DACHEM

www.BabylonLiberec.cz

*Wyjątkowa zabawa dla całej rodziny
przez cały rok, bez względu na pogodę*

WELLNESS • AQUAPARK • HOTEL**** • CASINO

iQPARK • LUNAPARK • BOWLING • XD THEATER

CENTRUM BABYLON, a. s., Nitranská 1, 460 12 Liberec, CZ, GPS: 50°45'32" N, 15°03'08" E
tel.: +420 485 249 202, +420 485 249 212, fax: +420 485 249 946, e-mail: touristservice@centrumbabylon.cz